Minister
Klimatu i Środowiska

DGO-OK.0503.2.2026.PL
4471303.18368720.14908801
Warszawa, 04-08-2026

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Piotra Masłowskiego w dniu 8 lipca 2026 r. (znak: BPS/043-62-1634-MKiS/26), w sprawie gospodarowania odpadami powstającymi w restauracjach, przedstawiam poniżej wyjaśnienia.

Klasyfikacja odpadów
Na wstępie należy wyjaśnić sposób klasyfikacji odpadów – zgodnie z ustawą o odpadach, odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzaju odpadów, uwzględniając:
1) źródło ich powstawania;
2) właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, określone w rozporządzeniu (UE) nr 1357/2014 i w rozporządzeniu (UE) 2017/997, oraz przepisy wydane na podstawie art. 3 ust. 5;
3) składniki odpadów, dla których przekroczenie wartości granicznych stężeń substancji niebezpiecznych może powodować, że odpady są odpadami niebezpiecznymi.

Zgodnie z definicją przez bioodpady rozumie się ulegające biodegradacji odpady z ogrodów i parków, odpady żywności i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, w tym restauracji, stołówek oraz zakładów zbiorowego żywienia, biur, hurtowni i jednostek handlu detalicznego, a także podobne odpady z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność[1].

Ponadto przez odpady komunale rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:
a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz

[1] Art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.).

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych[2].

Dodatkowo, zgodnie z art. 10 lit. p rozporządzenia 1069/2009[3], odpady gastronomiczne (z wyjątkiem odpadów gastronomicznych pochodzących ze środków przewozu międzynarodowego) stanowią produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego (pupz) kategorii 3. Jednocześnie, zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 142/2011[4], „odpady gastronomiczne" oznaczają wszystkie odpady żywnościowe, w tym zużyty olej kuchenny pochodzący z restauracji, obiektów gastronomicznych i kuchni, łącznie z kuchniami zbiorowymi i domowymi.

Szczegółowe zasady kategoryzacji i zagospodarowania pupz określają przepisy rozporządzenia 1069/2009 oraz rozporządzenia 142/2011. Co do zasady pupz objęte rozporządzeniem 1069/2009 są wyłączone spod przepisów ustawy o odpadach, jednak z pewnymi wyjątkami. Jako wyjątek wskazano te pupz, które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z rozporządzeniem 1069/2009, jako że są to typowe czynności przetwarzania odpadów obarczone ryzykiem zagrożenia dla środowiska, które muszą być monitorowane zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów. Przy czym rozporządzenie 1069/2009 przy pojęciu odpadów odwołuje się do definicji odpadów zawartej w dyrektywie 2008/98/WE o odpadach tj. odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany. Zatem w przypadku odpadów gastronomicznych stanowią one zarówno pupz jak również odpady w rozumieniu dyrektywy 2008/98/WE o odpadach.

Odnosząc się do kwestii klasyfikowania odpadów przez lokale gastronomiczne – biorąc pod uwagę ww. definicje należy wskazać, że odpady powstające w lokalach gastronomicznych w związku ze świadczeniem usług gastronomicznych należy uznać za odpady komunalne i klasyfikować zgodnie z katalogiem odpadów[5] w grupie 20. Jednak za ostateczną klasyfikację odpadów zawsze odpowiedzialny jest ich wytwórca.

Natomiast odpady powstające w wyniku działalności przemysłowej/produkcyjnej, powinny być klasyfikowane zgodnie z katalogiem odpadów w innej grupie niż grupa 20. Wydaje się właściwe zaklasyfikowanie tego typu odpadów w grupie 02, w podgrupach 02 02 lub 02 03 ponieważ w nich klasyfikuje się odpady z przygotowania, przetwórstwa produktów i używek spożywczych oraz odpady pochodzenia roślinnego (podgrupa 02 02) i odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego

[2] Art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

[4] Rozporządzenie Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy.

[5] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10).

(podgrupa 02 03) – które zgodnie z przytoczoną powyżej definicją nie mogą być klasyfikowane jako odpady komunalne.

Niewłaściwe będzie również klasyfikowane odpadów z gastronomii w grupie 16 ponieważ z katalogiem odpadów odpady klasyfikuje się według źródła powstawania w grupach od 01 do 12 lub od 17 do 20. W przypadku nieodnalezienia odpowiedniej pozycji w grupach od 01 do 12 lub od 17 do 20 odpady klasyfikuje się w grupach od 13 do 15. Dopiero w sytuacji gdy nie można odnaleźć właściwego kodu odpadów w grupach od 01 do 15 lub od 17 do 20 odpady można zaklasyfikować w grupie 16, zawierającej odpady nieujęte w innych grupach.

Obowiązek selektywnego zbierania odpadów

Na wytwórców odpadów komunalnych ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach[6] nakłada określone obowiązki, m.in. dotyczące prowadzenia selektywnego zbierania wytworzonych odpadów komunalnych w podziale przynajmniej na papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady[7] - zgodnie z zasadami określonymi w gminnym regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach. Za brak selektywnego zbierania odpadów na właściciela nieruchomości może zostać nałożona kara grzywny[8].

Zgodnie z przywołanymi powyżej przepisami odpady powstające w wyniku świadczenia usług gastronomicznych będą spełniać definicję bioodpadów, jak również należy uznać je za odpady komunalne – oznacza to, że wytwórców tych odpadów będą obowiązywały przepisy dotyczące właściwego postępowania z tymi odpadami, określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ponadto właściciele nieruchomości niezamieszkałych, do których należy zaliczyć właścicieli lokali gastronomicznych, zobowiązani są do zawarcia indywidualnej umowy z podmiotem odbierającym odpady komunalne, do których należą bioodpady (a więc również odpady gastronomiczne) na terenie gminy, która zapewni odbiór wszystkich frakcji odpadów komunalnych[9] - jeżeli gmina nie objęła ich systemem gospodarowania odpadami komunalnymi lub właściciel nieruchomości nie wyłączył się z tego systemu[10].

Uwzględnianie odpadów komunalnych w osiąganych poziomach recyklingu

Odpady wytwarzanie w lokalach gastronomicznych mogą być uwzględniane w osiąganych przez gminy poziomach przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych[11], o ile faktycznie zostały zagospodarowanie w tych procesach zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie obliczania osiągniętego poziomu recyklingu. Zgodnie z przekazanymi powyżej wyjaśnieniami wszystkie odpady komunalne, również powstające w gastronomii, powinny być zbierane w sposób selektywny – zapewni to odpowiednią jakość zbieranych odpadów, będących cennymi surowcami.

---

[6] Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z. 2025 r. poz. 733).
[7] Art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
[8] Art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
[9] Art. 6 ust. 1c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
[10] Art. 6c ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
[11] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 1530).

Stosowanie młynków koloidalnych

Informuję, że obowiązujące przepisy ochrony środowiska, zarówno z zakresu gospodarowania odpadami, jak i z zakresu ochrony wód, jednoznacznie wskazują na brak możliwości unieszkodliwiania odpadów żywnościowych przy pomocy młynków koloidalnych i kierowania ich następnie do kanalizacji. W związku z powyższym zarówno w gospodarstwach domowych jak również w lokalach gastronomicznych (oraz innych nieruchomościach niezamieszkałych) nie można używać ww. urządzeń – wskazuje na to ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która zabrania wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych odpadów stałych, mogących powodować zmniejszenie przepustowości przewodów kanalizacyjnych, jak również odpadów płynnych niemieszających się z wodą[12].

Składowanie bioodpadów

Gospodarka odpadami komunalnymi w Polsce powinna być oparta przede wszystkim na realizacji hierarchii sposobów postępowania z odpadami, określoną w art. 17 ustawy o odpadach. Biorąc pod uwagę potrzebę wprowadzenia gospodarki o obiegu zamkniętym, należy dołożyć starań, aby zapobiegać powstawaniu odpadów. Te odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec należy zbierać selektywnie i poddawać recyklingowi. W pierwszej kolejności odpady należy kierować do procesów stojących wyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Przekazanie odpadów na składowisko powinno być ostatecznością.

Jednocześnie obowiązujące przepisy krajowe i unijne przewidują działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, czemu służą m.in. selektywne zbieranie bioodpadów oraz kierowanie ich do procesów recyklingu organicznego, w tym kompostowania i fermentacji.

Składowanie odpadów odbywa się na zasadach określonych w przepisach prawa[13]. W tym należy mieć na uwadze, że odpady przed umieszczeniem na składowisku odpadów powinny być poddane procesowi przekształcenia fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku[14].

Przetwarzanie bioodpadów w biogazowniach

Na wstępie należy wskazać, że definicja biogazu zawarta w art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii[15] określa katalog substratów, z których może być wytwarzany biogaz. Jest jako gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

---

[12] Art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757).
[13] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz.U. z 2015 r. poz. 1277), art. 103 - 154a ustawy o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.)
[14] Art. 105 ust. 1 ustawy o odpadach.
[15] Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2026 r. poz. 68 i 516).

Biogazownia, która przyjmuje i przetwarza ww. odpady, powinna posiadać odpowiednie zezwolenie na przetwarzanie odpadów.

Odnosząc się do informacji przedstawionej w oświadczaniu, zgodnie z którą bioodpady miałyby być kierowane na składowiska odpadów informuje, że działania dotyczące zagospodarowania odpadów powinny być ukierunkowane na wypełnianie zobowiązań unijnych, czyli takich, które sprzyjają realizacji ww. hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Jeszcze raz należy podkreślić, że priorytetem jest przygotowywanie do ponownego użycia i recykling odpadów (jeżeli nie uda się zapobiec powstaniu odpadów). Natomiast unieszkodliwianie odpadów np. poprzez ich składowanie znajduje się najniżej w hierarchii[16]. Ponadto ustawa o odpadach wprost wskazuje, że zabronione jest składowanie odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych – odpady te powinny być kierowane do zagospodarowania w instalacjach[17]. Do takich instalacji należą w szczególności biogazownie odpadów, których powstaje coraz więcej na obszarze Polski w ostatnich latach.

Bioodpady są wartościowym substratem dla instalacji biogazowych i biometanowych. Z punktu widzenia transformacji energetycznej oraz gospodarki o obiegu zamkniętym jest to pożądany kierunek zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, pozwalający jednocześnie ograniczać ilość odpadów kierowanych do składowania, zwiększać produkcję krajowej energii odnawialnej oraz wspierać realizację krajowych i unijnych celów klimatycznych.

W kontekście rozwoju sektora biogazu i biometanu Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi szereg działań regulacyjnych mających na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego dla instalacji biogazowych i biometanowych. W ostatnich latach wdrożono m.in. ustawę o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, która wprowadziła szereg uproszczeń lokalizacyjnych i proceduralnych dla tego typu instalacji.

Równolegle realizowane są działania wynikające z wdrażania dyrektywy RED III, których celem jest dalsze zwiększenie przewidywalności i efektywności procesów inwestycyjnych dla OZE, w tym instalacji biogazowych i biometanowych. Kluczowym elementem tych prac jest tworzenie Obszarów Przyspieszonego Rozwoju OZE (OPRO), dla których zakończono już krajowe mapowanie potencjału OZE. Opracowane i opublikowane mapy potencjału stanowią podstawę dla samorządów województw odpowiadających za wyznaczanie OPRO, w tym również dla inwestycji biogazowych i biometanowych. Równolegle przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska opracowane zostały mapy wrażliwości przyrody, które umożliwiają identyfikację obszarów o najniższym ryzyku środowiskowym i mają ograniczać potencjalne konflikty lokalizacyjne jeszcze przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego.

Po ustanowieniu OPRO inwestorzy będą mogli korzystać przede wszystkim z uproszczonych procedur środowiskowych. Mechanizm ten zakłada odejście od indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko dla poszczególnych projektów lokalizowanych na OPRO na rzecz strategicznej oceny oddziaływania na środowiska sporządzanej dla całego obszaru, co ma istotnie skrócić czas uzyskiwania wymaganych decyzji administracyjnych oraz zwiększyć przewidywalność procesu inwestycyjnego. Rozwiązanie to może mieć szczególne znaczenie dla rozwoju nowych projektów biogazowych i biometanowych na obszarach wcześniej przygotowanych pod tego typu inwestycje OZE.

[16] Art. 17 ust. 1 ustawy o odpadach.
[17] Art. 122 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach.

Uzupełnieniem tych działań jest budowa Platformy Informatycznej OZE (PIOZE), która ma umożliwić elektroniczne składanie, procedowanie i rozpatrywanie wniosków dotyczących pozwoleń wymaganych dla inwestycji OZE. Platforma ma wspierać cyfryzację procesu inwestycyjnego, zwiększać przejrzystość postępowań i ograniczać obciążenia administracyjne po stronie inwestorów oraz organów administracji.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi także działania mające na celu wzmocnienie ekonomicznych zachęt inwestycyjnych dla sektora biogazu i biometanu. Funkcjonują już systemy wsparcia operacyjnego dla energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu, obejmujące system aukcyjny oraz mechanizmy FIT oraz FIP. Wytwórcy biometanu w instalacjach o mocy do 1 MW mogą korzystać z systemu wsparcia FIP, a obecnie prowadzone są prace legislacyjne w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD332) nad rozszerzeniem systemu wsparcia dla większych instalacji biometanowych. Projektowane rozwiązania przewidują wprowadzenie systemu aukcyjnego dla instalacji o mocy powyżej 1 MW, przy czym nie zakładają różnicowania wsparcia ze względu na rodzaj biogazu wykorzystywanego do produkcji biometanu, co sprzyja rozwojowi instalacji wykorzystujących również bioodpady komunalne i inne substraty odpadowe.

W ramach działań regulacyjnych prowadzona jest również analiza i weryfikacja rozporządzenia dotyczącego cen referencyjnych dla instalacji OZE wytwarzających energię elektryczną. Celem tych działań jest zapewnienie takich warunków ekonomicznych, które będą odpowiadały rzeczywistym kosztom realizacji inwestycji oraz wspierały dalszy rozwój rynku, w tym biogazu. Szczególna uwaga poświęcona jest obecnie segmentowi biogazu innego niż rolniczy, w przypadku którego poziom ceny referencyjnej dla energii elektrycznej należy urealnić poprzez dostosowanie do aktualnych uwarunkowań rynkowych i kosztowych. Działanie te ma na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycji wykorzystujących m.in. selektywnie zbierane bioodpady komunalne.

Równolegle rozwijane są instrumenty wsparcia inwestycyjnego dla sektora biogazu i biometanu. W ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), „Część 2) Rozwój OZE", wnioski w ramach naboru można było składać w pierwszej połowie 2026 r. Obecnie trwa proces oceny złożonych wniosków. Budżet programu wynosi 300 mln zł i obejmuje wsparcie przedsięwzięć związanych z rozwojem odnawialnych źródeł energii, w tym instalacji biogazowych i biometanowych. W 2026 r. rozpoczęto również wdrażanie programu „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu" o całkowitym budżecie 800 mln zł. Pierwsza transza środków w wysokości 300 mln zł została uruchomiona w połowie 2026 r. Program ma wspierać rozwój krajowego rynku biometanu, w szczególności budowę instalacji do produkcji biometanu oraz niezbędnej infrastruktury towarzyszącej. Jednocześnie prowadzone są prace nad uruchomieniem programu „Wysokosprawna kogeneracja z biogazu wytwarzanego z biomasy, w tym z odpadów komunalnych", którego planowany budżet wynosi 1 mld zł. Program ma wspierać inwestycje wykorzystujące biogaz do produkcji energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji, w tym projekty bazujące na bioodpadach komunalnych.

Oprócz instrumentów finansowych analizowane są również rozwiązania mające na celu uproszczenie procesu inwestycyjnego. Jednym z nich jest wprowadzenie zmian w rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, polegających na zwolnieniu biogazowni innych niż rolnicze o mocy do 0,5 MW z obowiązku przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko. Rozwiązanie to mogłoby istotnie ograniczyć bariery administracyjne dla inwestycji wykorzystujących

bioodpady komunalne, odpady spożywcze i inne substraty odpadowe oraz przyczynić się do szybszego rozwoju rynku biogazu i biometanu.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM